Geachte voorzitter, leden van de raad, wethouders, aanwezig publiek en ambtenaren.

Voor ons ligt een sluitende programmabegroting voor het jaar 2022. Hoe anders was het financiële perspectief een half jaar geleden. We moesten keuzes maken en wellicht flink snijden in voorzieningen voor onze inwoners…. We hadden daarom de collega-fracties bij motie gevraagd een aantal keuzes die u in de perspectiefschets had benoemd; wel/niet uit te werken, anderszins onderzoek te doen dan wel aanvullende informatie aan te leveren, voorgelegd. Ondertussen hebben we incidentele meevallers ontvangen in zowel de Mei- als September circulaire, legt het college een aantal keuzes voor en is er goed gekeken naar de mogelijkheden om te faseren in de uitvoer van de programma's. We zien hoe uiteindelijk ambities uit het Raads- en Coalitieakkoord overeind blijven en het zelfs is gelukt om de ingezette koers te versterken (VOORBEELD VOOR ONZE INWONERS NOEMEN? SPORT?/ISAP).

We zullen daarom onze motie 'perspectiefschets' intrekken en maken u een compliment op hetgeen nu voorligt.

Als we terugkijken op deze collegeperiode, dan tellen wij onze zegeningen. Wij zijn van mening dat de gemeente Noordenveld goed op weg is met een heel aantal zaken; zo zorgen we goed voor onze inwoners als het gaat om passende zorg voor de mensen die dat nodig hebben. We werken actief aan armoedebestrijding ook onder jongeren (een belangrijk punt voor ons), maar er mag van ons nog wel een tandje bij… bijvoorbeeld door meer aandacht hiervoor te hebben op onze scholen. We hebben volop aandacht voor onze jeugd en jongeren. Ontzettend belangrijk zo blijkt in coronatijd, en wij als ChristenUnie willen net als u, college, de komende tijd nadenken hoe we jongeren nog meer kunnen betrekken bij lokale besluitvorming. We merken dat de lockdowns en vrijheidsbeperkingen echt impact hebben op ons welzijn. Sociale media, schermpjes cultuur staan voor een surrogaat samenleving, hooguit een hulpmiddel, niet sociaal. We hoorden van een toegenomen aantal jongeren die worstelen met depressie en eetstoornissen. De ChristenUnie is blij met de vele initiatieven om Eenzaamheid tegen te gaan, maar we beseffen dat alle effecten van corona in onze samenleving nog lang niet bekend zijn.

We weten dat de wereld niet maakbaar is en hebben zorgen over de sociale ontwikkelingen om ons heen. Wat de gevolgen voor de zorg aan en de ondersteuning van onze inwoners zullen zijn is op dit moment niet in te schatten. Goed om hier bij het opstellen van de Jaarrekening 2021 samen naar te kijken.

De begroting lezende is er nog steeds onzekerheid over de financiële toekomst (korting gemeentefonds). En dit terwijl er best veel plannen zijn waar we samen met en voor onze inwoners mee bezig willen (dorpsplannen Norg, Peize, Nieuw-Roden, nieuwbouw van duurzame scholen). Daarom vinden wij dat we bij het opstellen van nieuw bestuursprogramma ,niet alleen nieuwe ambities moeten opnemen, maar juist dan moeten kijken hoe lang de financiële polsstok van de gemeente voor de dan komende tijd reikt (hoe lastig de gemeentefinanciën ook te voorspellen zijn). vraag de aan collega-fracties; beaamt u dit?

Elk jaar wil de ChristenUnie vanuit haar motto: Oog voor elkaar, Oog voor Noordenveld extra aandacht vragen voor een bepaald thema. Dit jaar heeft de ChristenUnie een focus op het thema Wonen in Noordenveld.

Wij zien in Noordenveld (en in heel Nederland) een enorme woningnood. We lezen in de begroting dat u aan de slag wil met het opstarten van een heel aantal plannen. Echter een plan opstarten betekend nog niet dat er morgen een woning staat, los van het gebrek aan capaciteit om dit voor te bereiden. We hebben wat de ChristenUnie betreft een ambitie en opgave in het bouwen van kleine betaalbare levensloopbestendige, modulaire, circulaire, energie neutrale woningen op kleine stukken grond. De huidige woningmarktcrisis moet omgebogen worden tot een kansrijke situatie. De huidige crisis is voedingsbodem om anders te kijken naar de opgave in nieuwbouw. Daarom steun van onze kant om aan de slag te gaan met de genoemde inbreidingslocaties. Wij wijzen er op dat ook hierbij gezocht moet worden naar passende vormen in meedenken en meedoen door en met inwoners.

Daarnaast zien we dat de bestaande woningvoorraad veelal op een wijze tot stand is gekomen die niet duurzaam blijkt, funderingen van woningen scheuren en qua isolatie zal nog veel geïnvesteerd moet worden. Door hoge energieprijzen staan inwoners met de rug tegen de muur. Ons pleidooi is: Help onze inwoners bij het verduurzaming (m.n. isoleren) van hun woningen; dat mag met geld/financiële regelingen (waar nodig) maar vooral door kennis en kunde (GEWELDIG VOORBEELD: vrijwillige onafhankelijke energiecoaches)

En dan ook nog scheuren in je woning!; Aanpak van deze problematiek bij veel woningen in Noordenveld stopt wat ons betreft niet als het Instituut Mijnbouwschade Groningen vindt dat er geen aanspraak gemaakt kan worden op regelingen in relatie tot trilling of beweging. De ChristenUnie baalt van de gedachte dat er geen relatie is met gaswinning/gasopslag…. Dit leidt tot veel frustratie bij onze inwoners. De gevolgen zijn voor ons wel heel zichtbaar en we vragen daarom of u onze inwoners zo goed als het kan wil (blijven) helpen met deze problematiek en het strijden tegen ingenomen standpunten door het Instituut Mijnbouwschade Groningen.

Daarnaast hebben wij ook dat te maken met funderingsproblemen, deze zijn als gevolg van droogte volledig voor rekening van de eigenaren van woningen zonder dat de veroorzakers hierin hun verantwoordelijkheid nemen. Daarom willen een breed ondersteuningspakket in Toekomstbestendig Wonen. Wilt u nader onderzoek doe naar regelingen inzake funderingsherstel?

We willen niet perse een regeling die gericht is op kunnen blijven wonen van ouderen in de te grote woning, maar juist ook mogelijkheden om door te schuiven naar passende kleinere woningen zodat ruimte gemaakt kan worden voor jonge mensen en hun gezinnen. We willen dan ook niet alleen een ‘verzilverlening’ maar kijken naar mogelijkheden om doorstroming op de woningmarkt te stimuleren. Wilt u hier eens over in gesprek gaan met makelaars?

Tenslotte als het gaat om wonen zien we dat jonge mensen in een ratrace belanden bij het vinden van een woning. Zowel bij huur als koop moet diep in de

buidel worden getast. Zo diep dat we nu al voorsorteren op het armoedeprobleem van straks. Goed dat we gisteravond met elkaar hebben nagedacht over het stimuleren van starters, het maken van kleinere kavels, maar ook over seniorenhuisvesting. Wij willen graag dat onze inwoners (jong en oud) kunnen blijven wonen in het mooie Noordenveld, en dat ook nieuwe inwoners een kans kunnen krijgen.

Samenvattend: Voor ons dus extra focus op het thema wonen. Hoe kijken andere fracties naar onze ideeën? Zullen we dit samen belangrijk maken in een nieuwe bestuursperiode. Goed dat u college, aan de slag wil met plannen. Duurzaam, betaalbaar en indien mogelijk snel zijn daarbij belangrijke woorden.

Maar ook voor onze inwoners met bestaande bouw is genoeg te doen.

Algemeen beschouwend willen wij ook in de laatste maanden van deze bestuursperiode dicht bij onze inwoners blijven, niet via schermpjes maar fysiek, nabij dus. We willen juist (oog)contact houden (oog voor elkaar, oog voor Noordenveld). We vragen jong en oud om actief te participeren en zich bij de politieke partijen te melden om samen met ons sturing te geven op wat wij van onze lokale overheid, het college verwachten. Daarbij gaat al veel goed en kan het hier en daar nog beter.

Tot slot voorzitter: Morgen is het dankdag voor gewas en arbeid. Voorzitter, wilt u morgen onze dank voor het vele werk wat in het afgelopen tijd is uitgevoerd door het personeel in dit huis, overbrengen. We danken het college voor haar onverminderde inzet en toewijding. We danken ook de fracties en collega raadsleden voor de uitstekende samenwerking en het continue zoeken naar hoe we samen willen besturen.

Wij danken u allen voor uw toewijding om het beste voor onze inwoners te doen en bidden daarom vandaag en ook morgen om een zegen op uw werkzaamheden.

Tot zover in eerste termijn